

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyně: **SOLARPARK beta a.s.**, IČ 28344421, se sídlem Údolní 33, Brno, zastoupené JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem, se sídlem Opletalova 1284/37, Praha 1, doručovací adresa Lidická 57, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. ledna 2014, č. j. 2043/14/5000-14203-706599, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. srpna 2015, č. j. 62 Af28/2014 - 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobkyně je majitelkou fotovoltaické elektrárny Kamenice nad Lipou. Vyrobenou elektřinu dodává do distribuční soustavy společnosti E.ON Distribuce, a.s. V souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, uplatnila žalobkyně u společnosti OTE, a. s. jakožto u operátora trhu s elektřinou právo na podporu ve formě zeleného bonusu za období leden až červenec roku 2013. Společnost OTE, a. s. za toto období uhradila o 28 % nižší částku, než jakou žalobkyně vyúčtovala, neboť od vyúčtovaných částek odečetla odvod z elektřiny ze slunečního záření ve smyslu § 14 a násl. zákona o podporovaných zdrojích energie (dále jen „solární odvod“).

[2] Žalobkyně s postupem plátce daně nesouhlasila a podala stížnosti na postup plátce daně podle § 273 odst. 3 zákona č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, v nichž

namítla zejména protiústavnost celého institutu solárního odvodu. Specializovaný finanční úřad stížnosti zamítl s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, kterým Ústavní soud aproboval ústavní konformitu zavedení odvodů a zdanění elektřiny z fotovoltaických elektráren. Žalobkyně se rozhodnutím správce daně bránila odvoláním, které však žalovaný v návěti označeným rozhodnutím zamítl.

[3] Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného brojila správní žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Krajský soud shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji. Krajský soud naznal, že úprava solárního odvodu obsažená v zákoně o podporovaných zdrojích energie v podstatných aspektech odpovídá dřívější úpravě odvodu uvedené v zákoně č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, jejíž ústavní konformitu potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11. S odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu krajský soud dále dovodil, že konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit v řízení o stížnosti na postup plátce daně ani v navazujícím řízení před správními soudy. Soud dále odkázal na názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle kterého lze za stávající právní úpravy případy rdousícího efektu řešit pouze prostřednictvím prominutí daně (§ 259 a § 260 daňového řádu). Nad rámec uvedeného krajský soud poznamenal, že § 6 odst. 1 písm. b) bod 1 a 2 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů neobsahuje přímé záruky patnáctileté návratnosti investice v každém jednotlivém případě. Zmíněné ustanovení pouze určuje meze, v nichž se může Energetický regulační úřad pohybovat při stanovování výše výkupních cen a zelených bonusů.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti označenému rozsudku krajského soudu žalobkyně (nyní stěžovatelka) brojila včas podanou kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatelka nejprve uvedla, že celý institut solárního odvodu (§ 14 a násl. zákona o podporovaných zdrojích energie) je projevem libovůle zákonodárce a odporuje principu rovnosti, neboť odvodem jsou zatížena pouze energetická zařízení uvedená do provozu mezi 1. lednem 2009 a 31. prosincem 2010. Dále solární odvod nepřípustným způsobem zasáhl do stěžovatelčina práva podnikat (čl. 26 Listiny základních práv a svobod) a porušil princip ochrany legitimního očekávání a zákazu retroaktivity, jakož i povinnosti, které pro Českou republiku plynou ze směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/77/ES o podpoře elektrické energie z obnovitelných zdrojů na vnitřním trhu s elektrickou energií a následně přijaté směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES. K porušení všech zmíněných principů navíc nedošlo ve veřejném zájmu, nýbrž v důsledku snahy zakrýt nedostatky ve správě věcí veřejných.

[6] Zavedení solárního odvodu údajně zasáhlo též do stěžovatelčina práva na pokojné užívání majetku podle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Předmětem ochrany daného ustanovení je totiž nejen existující majetek, ale i legitimní očekávání jeho nabytí. Stěžovatelka své legitimní očekávání přitom odvozovala ze záruky patnáctileté návratnosti uvedené v zákoně o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a z vyhlášky Energetického regulačního úřadu č. 140/2009 Sb. Z § 2 odst. 8 dané vyhlášky podle stěžovatelky vyplývá individualizovatelný nárok na nabytí majetku, který byl však v důsledku zavedení solárního odvodu snížen.

pokračování

[7] Stěžovatelka konstatovala, že si je vědoma nálezu Ústavního soudu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, a připustila, že *a priori* není vyloučeno aplikovat závěry tohoto nálezu na současnou právní úpravu, s nálezem však nesouhlasí. Dále stěžovatelka upozornila, že Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 posuzoval solární odvod jakožto dočasný institut. Zákonem č. 310/2013 Sb. však došlo k jeho změně na institut trvalý, a proto nelze závěry nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 bez dalšího vztahovat na nynější stav. Ve vztahu k předmětnému nálezu Ústavního soudu stěžovatelka dodala, že Ústavní soud svým rozhodnutím nevyjádřil generální záruku ústavnosti solárního odvodu. Ústavní soud naopak sám upozornil na možnost vzniku individuálních případů, v nichž odvod povede k protiústavním likvidačním účinkům. Právě takové důsledky měl solární odvod na stěžovatelku. Stěžovatelka totiž dovozuje, že protiústavním důsledkem je nejenom rdousící efekt odvodu, nýbrž i samotné nedodržení patnáctileté lhůty návratnosti.

[8] Ústavní soud se v citovaném nálezu navíc podle stěžovatelky nevěnoval protiústavnosti solárního odvodu v souvislosti s garancí výkupních cen solární energie (§ 2 odst. 8 vyhlášky Energetického regulačního úřadu č. 140/2009 Sb.). Krajský soud této okolnosti údajně nevěnoval žádnou pozornost, čímž zatížil svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti.

[9] Stěžovatelka se následně vymezila i vůči usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57. Rozšířeným senátem naznačené nástroje ochrany před likvidačními účinky odvodu (§ 259 a § 260 daňového řádu) jsou nefunkční, neboť Ministerstvo financí žádnou takovou aktivitu nevyvíjí, jak plyne z některých rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 17. prosince 2014, č. j. 1 Afs 121/2014 - 52). Výsledkem podle stěžovatelky je snaha vytvořit zdání existence efektivních nástrojů ochrany práv. Naznačované možnosti jsou však toliko iluzorní a nefunkční.

[10] Dále stěžovatelka krajskému soudu vytkla, že neposoudil souladnost solárního odvodu s unijními závazky České republiky. Podle stěžovatelky jsou ustanovení § 7a a násl. zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů v rozporu s účelem směrnic č. 2001/77ES a č. 2009/28/ES, jejichž cílem bylo mimo jiné poskytnutí jistoty a důvěry investorům. V souvislosti s tím stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu navrhla, aby položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie.

[11] Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu navrhla, aby napadený rozsudek krajského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného zrušil.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 a ze dne 13. ledna 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14 a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57 a konstatoval, že závěry krajského soudu byly zcela správné. Žalovaný proto navrhl Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou ve smyslu ustanovení § 102 s. ř. s. Důvody kasační stížnosti se opírají o § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[15] Kasační stížnost vyjadřuje zejména dva okruhy námitek. V první řadě stěžovatelka namítla protiústavní charakter tzv. solárního odvodu (§ 14 a násl. zákona o podporovaných zdrojích energie) jako takového. Dále stěžovatelka uvedla, že v jejím případě povede solární odvod k protiústavním likvidačním účinkům.

[16] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že obdobně jako krajský soud naznal, že závěry plynoucí z judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu vztahující se k dřívější právní úpravě obsažené v zákonu č. 180/2005 Sb., podpoře využívání obnovitelných zdrojů, lze aplikovat i nynější úpravu solárního odvodu obsaženou v § 14 a násl. zákona o podporovaných zdrojích energie, jelikož tato úprava v podstatných aspektech odpovídá úpravě § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb.

[17] Co se týče ústavnosti solárního odvodu, sama stěžovatelka připustila, že si je vědoma skutečnosti, že Ústavní soud, jehož vykonatelná rozhodnutí jsou závazná pro všechny orgány i osoby (čl. 89 odst. 2 Ústavy), shledal zavedení solárního odvodu ústavně konformním. V nálezu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (N 102/65 SbNU 367, č. 220/2012 Sb., judikatura Ústavního soudu je dostupná z nalus.usoud.cz) se Ústavní soud zabýval namítanými otázkami retroaktivity solárního odvodu, problematikou právní jistoty a předvídatelnosti práva, práva podnikat ve smyslu čl. 26 Listiny základních práv a svobod, jakož i principem ochrany legitimního očekávání ve smyslu čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a navazující judikatury Evropského soudu pro lidská práva, přičemž shledal, že nedošlo k porušení zmíněných práv a principů. Závěry Ústavního soudu v těchto otázkách jsou zřejmé, byly podrobně popsány krajským soudem v napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry Ústavního soudu a neshledal důvody, aby se pouštěl do konkurenčních úvah [ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 13. listopadu 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05 (N 190/47 SbNU 465)] ve věci ústavnosti solárního odvodu. Bylo by tak nadbytečné, i s ohledem na zjevnou obeznámenost stěžovatelky se závěry nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, aby je na tomto místě Nejvyšší správní soud znovu rozváděl, a proto na ně pro stručnost pouze odkazuje.

[18] Stěžovatelka namítla, že závěry nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 nelze automaticky vztahovat na současnou úpravu solárního odvodu, neboť Ústavní soud posuzoval odvod jakožto dočasný institut, zatímco v současnosti se v důsledku zákona č. 310/2013 Sb. jedná o institut trvalý. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že novelizace provedená zákonem č. 310/2013 Sb. je pro nyní vedené řízení irelevantní, neboť čl. I bod 8 zákona č. 310/2013 Sb., na který stěžovatelka odkazuje, nabyl účinnosti až 1. ledna 2014, přičemž nyní vedené řízení se týká období ledna až července roku 2013.

[19] Lichou je i námitka stěžovatelky, podle níž Ústavní soud, resp. krajský soud náležitě nezohlednil ustanovení § 2 odst. 8 vyhlášky Energetického regulačního úřadu č. 140/2009 Sb. v rozhodném znění, jež upravovalo zachování výkupních cen. Podstatou citovaného ustanovení této vyhlášky je totiž promítnutí garance obsažené v § 6 odst. 1 písm. b) bodě 2 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Pokud tedy Ústavní soud ve shora citovaném nálezu dospěl k názoru, že zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření není v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání z důvodu namítaného porušení záruky obsažené v § 6 odst. 1 písm. b) bodě 2 zákona, není důvod se domnívat, že by se v případě prováděcí vyhlášky měla situace jakkoliv změnit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2015, č. j. 4 Afs 191/2015 - 64, viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. června 2013, č. j. 1 Afs 36/2013 - 30, bod 22). Nelze přisvědčit ani stížnostní námitce, podle níž krajský soud zatížil svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti, protože se nevěnoval námitce protiústavnosti solárního odvodu v souvislosti s garancí výkupních cen (§ 2 odst. 8 zmiňované vyhlášky č. 140/2009 Sb.). Krajský soud se problematice garance výkupních cen věnoval jednak v pasážích

pokračování

rekapitulujících nález sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (s. 5-6 rozsudku krajského soudu) a podrobněji i v souvislosti s ustanoveními § 6 odst. 1 písm. b) bodu 1 a 2 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů (s. 10-11 rozsudku krajského soudu).

[20] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále vyjádřila přesvědčení, že solární odvod měl protiústavní účinky i v jejím konkrétním případě. Jak již bylo řečeno výše, Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 dospěl k závěru, že zavedení odvodů a zdanění solární elektřiny je ústavně konformní, současně však poznamenal, že „*při abstraktním přezkumu ústavnosti není schopen objektivně prokázat nebo hypoteticky vymodelovat všechny myslitelné situace, které napadená ustanovení v individuálním případě mohou vyvolat. [...] Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézáni práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složitě. Zjevně nelze vyloučit, že v individuálních případech dolehne některé z napadených ustanovení na výrobce jako likvidační (rdoucí efekt) či zasahující samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny - tedy protiústavně.*“ (bod 88).

[21] Aplikační praxe po vydání nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 řešila otázku, prostřednictvím jakých procesních cest lze dostat vyslovenému požadavku pro nalezení spravedlivého řešení v individuálních případech. Již v minulosti Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, že institut stížnosti na postup plátce daně (§ 237 odst. 3 daňového řádu) neumožňuje správci daně zohlednit konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 17. prosince 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, č. 3000/2014 Sb. NSS, uvedl: „*Stížnost dle § 237 daňového řádu představuje specifický prostředek obrany poplatníka vůči plátcům daně při uplatňování srážkové daně. Jedná se o ochranu před nezákonným postupem plátce, o nástroj určený pro řešení sporu mezi plátcem a poplatníkem, který slouží zejména k tomu, aby byl postup plátce podroben kontrole státní moci a poplatník byl před případným nezákonným postupem plátce prostřednictvím konečného rozhodnutí správce daně ochráněn. Bylo by absurdní klást na plátce povinnost, nota bene bez jakékoliv psané právní úpravy, aby sám posuzoval likvidační účinky solárního odvodu na poplatníka.*“ (bod 38). Vzápětí rozšířený senát dodal, že „*s ohledem na absenci psané právní úpravy řešící výjimečné situace, v nichž vede solární odvod k ekonomické likvidaci poplatníka, je patrné, že použití institutu stížnosti na postup plátce daně dle § 237 daňového řádu nemůže bez dalšího představovat efektivní ochranu práv těch poplatníků, do jejichž práv bylo vskutku s ohledem na konkrétní okolnosti jejich případu protiústavně zasazeno. Institut stížnosti tedy není za stávající právní úpravy nástrojem, který by umožnil správci daně posuzovat věc s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem a v odůvodněných případech poskytl poplatníkovi efektivní ochranu.*“ (body 40-41). V řízeních o stížnosti na postup plátce daně tak není místa pro řešení namítaných likvidačních dopadů solárního odvodu na konkrétní subjekt. Tento závěr byl následně potvrzen v desítkách rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

[22] Stěžovatelka se v kasační stížnosti vymezila i vůči citovanému usnesení rozšířeného senátu. Nejvyšší správní soud však neshledal důvody pro přehodnocování závěru rozšířeného senátu, respektive pro jeho další aktivaci podle § 17 s. ř. s. Některá nedávná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2014, č. j. 1 Afs 121/2014 - 52) naznačila nefunkčnost institutu prominutí daně (§ 259 a § 260 daňového řádu), který rozšířený senát označil v usnesení č. j. 1 Afs 76/2013 - 57 jako efektivní nástroj zohlednění protiústavních důsledků v individuálních případech. Takové úvahy však nic nemění na jednoznačném závěru, že v řízení o stížnosti na postup plátce daně není prostor pro řešení případných individuálních protiústavních dopadů solárního odvodu, jak opakovaně potvrdil i Ústavní soud – nejdříve formou usnesení o odmítnutí ústavní stížnosti pro zjevnou neopodstatněnost (např. usnesení ze dne 13. května 2014, sp. zn. II. ÚS 1273/14) a následně z důvodu vyjasnění výkladu ústavních norem a způsobu jejich promítnutí do aplikace podústavního práva i nálezem (ze dne 13. ledna 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14). Posledně

jmenovaný nález, na jehož odůvodnění Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje, explicitně vyvrátil stěžovatelčiny námitky o protiústavnosti závěrů přijatých v citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 76/2013 - 57.

[23] Ústavní soud nálezem sp. zn. II. ÚS 2216/14 potvrdil, že zhodnocení případných individuálních likvidačních dopadů odvodu se nelze domáhat v rámci řízení o stížnosti na postup plátce daně. Obecné soudy totiž nemohou s ohledem na princip dělby moci příliš extenzivním výkladem nahrazovat činnost zákonodárce a revidovat ustanovení § 237 daňového řádu tak, že by mu přisoudily úplně odlišný smysl zcela v rozporu se zněním zákona a s doktrínou. Není možné, aby soudní moc přiznávala plátcům daně oprávnění, která mu mohou být dána pouze zákonem samotným. Takovou, *contra legem* jdoucí interpretaci nelze ospravedlnit ani odkazem na předchozí výzvy Ústavního soudu k ochraně vlastnického práva při solárním odvodu v některých specifických případech. Apel Ústavního soudu na hledání spravedlivého řešení učiněný v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 nelze chápat „jako výzvu soudní moci k „ohýbání“ a nepřiměřené interpretaci právních norem obsažených v daňovém řádu, nýbrž jako výzvu dotčeným státním subjektům k přijetí takové právní úpravy, jež by umožňovala plátcům (respektive správci) daně či soudní moci zohlednit v určitých jasně daných případech skutečnost, že solární odvod má na poplatníka likvidační dopad.“ (nález sp. zn. II. ÚS 2216/14, bod 32). Bez ohledu na úvahy, zda má být apelu Ústavního soudu na dosažení spravedlivého řešení individuálních případů rdousícího efektu solárního odvodu vyhověno prostřednictvím nové právní úpravy, prostřednictvím prominutí daně či pomocí povolení posečkání úhrady daně, tak zůstává zřejmé, že v řízení o stížnosti na postup plátce daně, tj. cestou, kterou zvolila stěžovatelka, individuální dopady odvodu zohledňovat nelze.

[24] Nad rámec je třeba zmínit, že stěžovatelka dovozovala likvidační účinky solárního odvodu ve svém případě z nedodržení patnáctileté lhůty návratnosti. Jak však v podobné věci uvedl Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 2216/14, „do této fáze však případ stěžovatele doposud nedospěl, jelikož nelze tvrdit, že by již nyní bylo zřejmé, že státní moc úmyslně zamýšlela v neakceptovatelné míře zasáhnout do práv a svobod dotčených provozovatelů fotovoltaických elektráren, neboť mj. ani neuběhla doba, v rámci níž stát garantoval návratnost investic do těchto zdrojů. Za této situace (i přes stěžovatelovy poukazy na prozatím referované ztráty) tedy nelze dospět jednoznačně k závěru, že by bylo v neúměrné míře zasazeno vlastnické právo stěžovatele (či stěžovatelů ve skutkově podobných případech), a proto není možné jakkoli nabrzoovat normotvorbu zákonodárce pro stěžovatele vyhodnou interpretací právních norem.“ (bod 35).

[25] Nejvyšší správní soud konečně nepřisvědčil ani námitce ukazující na rozpor solárního odvodu s unijním právem. Již v rozsudku ze dne 20. prosince 2012, č. j. 1 Afs 80/2012 - 40 Nejvyšší správní soud konstatoval, že hlavním smyslem směrnice 2009/28/ES (dále jen „směrnice“), která s účinností od 1. ledna 2012 zrušila a nahradila směrnicí 2001/77/ES, je uložit státům závazek dosáhnout do roku 2020 stanoveného podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie (čl. 3 odst. 1 směrnice). Za tím účelem mohou členské státy zavést režimy podpory [čl. 3 odst. 3 písm. a) směrnice]. Stěžovatelka má v obecné rovině jistě pravdu, že vnitrostátní orgány mají povinnost vykládat vnitrostátní právo v souladu s právem unijním (rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 10. dubna 1984, *von Colson a Kamann*, věc 14/83). Směrnice ovšem státy nezavazuje k přijetí jakýchkoliv konkrétních opatření (zaručení výkupních cen, zaručení návratnosti investic, příspěvku na pořízení fotovoltaických elektráren, osvobození výroby energie z obnovitelných zdrojů od daně apod.). Směrnice tudíž ani neobsahuje žádné ustanovení, na jehož základě by bylo možné dovodit právo stěžovatelky na zohlednění její individuální situace v řízení o stížnosti na postup plátce daně a právě to je předmětem nyní vedeného řízení. Zmíněné právo nelze dovodit ani z celkového vyznění směrnice (srov. bod 14 a 25 odůvodnění směrnice). Ani prostřednictvím eurokonformního výkladu tudíž nelze dospět k závěru, že rdousící efekt může být zkoumán v rámci postupu podle § 273 odst. 3 daňového řádu. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku č. j. 1 Afs 80/2012 - 40 současně dovodil, že směrnice nemá ve vztahu ke srážkám odvodu

pokračování

z elektřiny ze slunečního záření přímý účinek. Tento závěr následně potvrdila i navazující judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. května 2014, č. j. 5 Afs 126/2013 - 34 nebo ze dne 21. května 2014, č. j. 2 Afs 73/2014 - 36).

[26] Co se týče návrhu na položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU, Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem prvního senátu tohoto soudu, který v citovaném rozsudku č. j. 1 Afs 80/2012 - 40 uvedl: „*S ohledem na výše uvedené neshledal soud žádného důvodu pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie. Aplikovaná právní úprava odvodu za elektřinu ze slunečního záření nemá předobraz v žádné z norem evropského práva a žádná z těchto norem ani zavedení tohoto odvodu nebrání. [...] Jak soud však vložil výše, zavedením odvodu zcela nepochybně není kompromitován cíl směrnice, tedy dosažení stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů.*“

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud věc posoudil správně a přezkoumatelným způsobem. Ze všech výše popsaných důvodů Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. zhodnotil jako nedůvodnou a zamítl ji.

[28] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému, který měl úspěch ve věci, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu